

# NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

52 341 01 Becsüs

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)  
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

A 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000023/2017-5520 számon kiadom.

Jóváhagyta:



**MÁSOLAT**

Az eredeti okirattal mindenben  
meg egyező hiteles másolat



Katona Miklós  
főosztályvezető

**2017**

**NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL**

Érvényes: 2017. 10. 13-tól

A vizsgafeladat ismertetése: A központi vizsgafeladatok az alábbi témakörök alapján kerülnek összeállításra:

Művészettörténeti korok és főbb stílusjegyeik

A bútortörténeti stílusok, a különböző korokra jellemző bútorfajták

A bútorkészítéshez felhasznált fafajták

A különböző korok bútorkészítési technikái, a bútor felületdíszítési típusai, szakkifejezések

A bútorok készítésével foglalkozó műhelyek, mesterek, jellemző stílusjegye

A bútorok kiegészítése, átalakítása, restaurálása

Az ergonómia szerepe a lakáskultúra változásában

A különböző országokra és korokra jellemző szőnyegfajták (Anatólia, Kaukázus, Irán, Türkmen, Kína, Pakisztán, Afgán, India, Európa)

A szőnyegkészítés anyagai, színezési módok (természetes és mesterséges színezékek és felismerésük)

A szőnyegkészítés eszközei, technikái

Szőnyegekkel, kárpitokkal kapcsolatos szakkifejezések

A szőnyegek készítésével foglalkozó műhelyek, mesterek, jellemző stílusjegyek

A szőnyegek vizsgálatának szempontjai

A szőnyegek értékét befolyásoló tényezők, a szőnyeghibák

Kommunikáció a felvevőhelyen

Biztonsági, vagyónvédelmi előírások

Műtárgyvédelem, védett műtárgyak, vámügyi szabályok

A tételekhez segédeszköz nem használható.

A feladatsor első részében található 1–20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, amely az értékelést segíti.

***A tételsor a (12/2013. (III. 28.) NGM rendelettel módosított) 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.***

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

- 1. Mutassa be az antik és középkori európai bútorkultúrát, illetve hatásukat a későbbi korok stílusirányzataira!**

**Mutassa be a szőnyegkészítéshez használt szálanyagokat! Beszéljen a százelemzésről!**

---

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

- 2. Beszéljen a reneszánsz és a barokk bútorok jellegzetességeiről, az egyes európai országokban megfigyelhető hasonlóságokról és különbségekről!**

**Elemesse a szőnyegkészítés során használt színezékeket és eszközöket!**

- 3. Mutassa be a késő barokk, illetve a rokokó korszak udvari bútorművészetét, térjen ki a francia dominancia mellett az angol, német, spanyol jellegzetességekre is!**

**Beszéljen a szőnyegkészítési technikákról: a szövésről, csomózásról, nemezelésről, valamint a gépi (gyári) szőnyegkészítésről!**

- 4. Sorolja fel a klasszicizáló tendenciák kialakulásának okait, és elemezze a hasonlóságokat és eltéréseket a francia empire, az angol klasszicizmus, valamint az osztrák-magyar biedermeier között!**

**Beszéljen a szőnyegek rendeltetés szerinti csoportosításáról!**

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

- 5. Beszéljen a XIX. század közepén kialakuló eklektika, historizmus, neostílusok jellemző tulajdonságairól, térjen ki ezek időbeli, illetve térbeli variációira!**

**Foglalja össze az európai szőnyegkészítés történetét, és mutassa be jellegzetes típusait a XVI–XX. században!**

---

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

- 6. Beszéljen a XIX. század elején bekövetkezett technikai változások, a gépi termelés terjedésének hatásáról, illetve az ezzel szemben kialakuló hagyományos kézműves mozgalmakról, mint pl. az Arts and Crafts!**

**Beszéljen a szövött szőnyegek csoportosításáról régióként és szövés technikák szerint!**

**Soroljon fel tűzveszélyforrásokat, tűzveszélyes anyagokat egy galériában, és határozza meg, milyen tűzoltó készülék alkalmazható ezek tüzeinek oltására!**

- 7. Mutassa be az európai szecessziós bútorművészetet, a jellemző formákat, mestereket, illetve az egyes régiók közt megfigyelhető eltéréseket!**

**Beszéljen a szövött és csomózott szőnyegek struktúraelemzéséről! Térjen ki a szőnyegtípusokra jellemző csomósűrűségekre és számításukra!**

- 8. Foglalja össze az art deco stílus jellemzőit, kialakulását, törzsi, illetve egyiptomi előzményeit, valamint hatását Európában és Észak-Amerikában!**

**Magyarázza meg a következő, szőnyegekkel és kárpitokkal kapcsolatos kifejezéseket: hali, abras, miribota, mihrab, szaf, mafras, hasúrözés, dzsufti, kartus, rya, bokcsa, csintamáni, gobelin, aszmalik, verdúr, vagire, mina-káni, Bokhara, Adler-Kazak, arany-afgán!**

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

- 9. Beszéljen a XX. század elején megszülető modern törekvésekről, a Bauhaus és más művészeti iskolák, csoportok szerepéről a kor lakáskultúrájának alakulásában!**

**Foglalja össze az európai képes kárpitművészet történetét a XI–XVIII. században!**

---

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

- 10. Mutassa be a II. világháború utáni modern bútorművészetet, elemezze az itáliai, skandináv, japán, amerikai bútorok sajátosságait, beszéljen az eltérésekről és a hasonlóságokról!**

**Foglalja össze az európai képes kárpitszövés történetét és megújulását a XIX-XX. században!**

**11. Beszéljen a keleti hatások szerepéről az európai bútorművészetben a chinoiserie divatjától a XX. századi japán tervezőkig!**

**Foglalja össze a szőnyegkutatás történetét, és soroljon fel néhány, a legkorábbi szőnyegekkel, illetve kárpitokkal kapcsolatos irodalmi és tárgyi emléket!**

**12. Mutassa be a fatest szerkezeti felépítését, jellemző metszeteit, a fa bútorkészítés szempontjából legfontosabb fizikai és mechanikai tulajdonságait! Sorolja fel a leggyakrabban használt fafajtákat!**

**Foglalja össze a szőnyegkultúra kialakulását és elterjedését! Csoportosítsa a szőnyegek készítési helyük (földrajzi hely, országok, kulturális környezet) szerint!**



Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**13. Mutassa be a lap- és lemezanyag fajtákat, azok időbeli megjelenését, szerkezeti felépítését és technikai jellemzőit! Beszéljen a bútorkészítésre használt kézi és gépi szerszámokról!**

**Foglalja össze röviden a szeldzsuk és oszmán szőnyegek történetét és jellemzőit!**

---

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**14. Mutassa be a bútorkészítés során használt szerkezeti kötőfajták főbb csoportjait, azok időbeli megjelenését! Beszéljen az ácsolt és a keretbetétes szerkezet különbözőségéről!**

**Foglalja össze a Szafavida-kori és a Qádzsár-kori iráni szőnyegek történetét, legfontosabb típusait és jellemzőit!**

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**15. Sorolja fel a furnérfajtákat, jellemző méreteiket, előállítási módjaikat, használatuk időbeliségét! Mutassa be a berakások és az intarziakészítés fajtáit, módszereit, használatos anyagait!**

**Beszéljen a nyugat-turkesztáni és az afgán szőnyegekről!**

---

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**16. Mutassa be a bútordíszítésre használt technikákat és azok főbb jellegzetességeit! Beszéljen a fafaragás és a faesztergályozás bútordíszítési szerepéről, technikájáról!**

**Foglalja össze a kelet-turkesztáni, valamint a kínai és tibeti szőnyegek jellemzőit, és részletezze típusait!**

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**17. Mutassa be a faiparban használt ragasztóanyagok főbb csoportjait, beszéljen a glutinenyves furnérragasztás munkafázisairól, valamint sorolja fel a bútorfelületek pácolásának anyagait!**

**Foglalja össze a kaukázusi, indiai és pakisztáni szőnyegek történetét és sajátosságait!**

---

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**18. Sorolja fel a bútorok felületkezelésének módszereit, használatos anyagait, technikáját! Beszéljen a sellakos politúrozás használati időszakáról és munkafázisairól!**

**Foglalja össze a legfontosabb XIX. századi balkáni, erdélyi és bánáti szövött szőnyegek jellemzőit, továbbá a csomózott szőnyegkészítés történetét Magyarországon a XIX. század végétől a XX. század közepéig!**

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**19. Foglalja össze a kárpitozás történetét az európai lakáskultúrában és bútorművészetben, mutassa be a kárpitozáshoz használt anyagokat, kivitelezési módszereket! Beszéljen a spirálrugós kárpitozás technológiájáról!**

**Beszéljen a szőnyegek és falikárpitok gondozásáról, restaurálásáról és tisztításáról, valamint értékeléséről, az értékelést befolyásoló jellegzetes hibák felismeréséről!**

---

Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

**20. Beszéljen az ergonómia szerepéről, és mutassa be a főbb bútorfajták jellemző méreteit, valamint változásukat a stíluskorszakokban!**

**Magyarázza el, milyen áfa- és vámelőírások vonatkoznak egy régiségnek számító szőnyeg importjával kapcsolatban!**

## **AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI**

### **Tanári példány**

- 1. Mutassa be az antik és középkori európai bútorkultúrát, illetve hatásukat a későbbi korok stílusirányzataira!**

**Mutassa be a szőnyegkészítéshez használt szálanyagokat! Beszéljen a százelemzésről!**

#### **Kulcsszavak, fogalmak:**

- Az egyiptomi, görög, római stílusok visszatükröződése, illetve a törzsi művészet hatásai a későbbi korok európai stílusirányzataiban
- A román és gótikus stílus kialakulásának körülményei, elterjedése, lakáskultúrája, bútorai
- A szőnyegkészítés nyersanyagai (szálak, rostok és selymek)
- A százelemzés (anyagfelismerés) lehetőségei

**2. Beszéljen a reneszánsz és a barokk bútorok jellegzetességeiről, az egyes európai országokban megfigyelhető hasonlóságokról és különbségekről!**

**Elemesse a szőnyegkészítés során használt színezékeket és eszközöket!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A reneszánsz stílus kialakulásának társadalmi, szellemi háttere, elterjedése
- A korszak építészete, lakáskultúrája, díszítési technikák
- A korabeli bútortípusok szerkezete, díszítési technikái, változatai Európában
- Franciaország vezető szerepe, mesterei a barokkban
- A természetes és mesterséges fonalszínezékek jellemző tulajdonságai
- A színezékcsoportok felsorolása, jellemző tulajdonságai, a színezékelemzés lehetőségei
- A fonás eszközei és működési elve
- A szőnyegkészítéshez használt eszközök

**3. Mutassa be a késő barokk, illetve a rokokó korszak udvari bútorművészetét, térjen ki a francia dominancia mellett az angol, német, spanyol jellegzetességekre is!**

**Beszéljen a szőnyegkészítési technikákról: a szövésről, csomózásról, nemezelésről, valamint a gépi (gyári) szőnyegkészítésről!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A francia átmeneti stílus és a rokokó stílus lakáskultúrája, bútortípusai
- Az angol átmeneti stílus, majd a rokokó stílus mesterei, hatása
- A német és osztrák rokokó stílus jellegzetességei, bútortípusai
- A palasz, kilim, slicckilim, dszidzsim, zili, szumák szövés technikák meghatározása
- A spanyol, perzsa, török, tibeti csomózási technikák meghatározása
- A tekemet, szürtmak technikák közötti különbség ismertetése
- A gépi készítésű szőnyegek megjelenési formái (struktúrája)
- A gépi készítésű szőnyegek gyártástechnikai lehetőségei

**4. Sorolja fel a klasszicizáló tendenciák kialakulásának okait, és elemezze a hasonlóságokat és eltéréseket a francia empire, az angol klasszicizmus, valamint az osztrák-magyar biedermeier között!**

**Beszéljen a szőnyegek rendeltetés szerinti csoportosításáról!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A francia klasszicista (XVI. Lajos) bútorok, a directoire és az empire stílus bútorművészete
- Az angol klasszicizmus híres bútorművesei és munkásságuk jellegzetességei
- A német, osztrák klasszicizmus és az empire stílus hatása, kiegészítve az empire oroszországi megjelenésével
- A biedermeier stílus kialakulásának körülményei, a bútorok jellegzetes típusai, anyaghasználatuk sajátosságai, mesterek
- A lakótér (sátor/jurta és ház) (nemezelt, szövött, csomózott és hímzett) textíliái
- Állatdíszítő textíliák, tárolótextíliák, szakrális textíliák



**5. Beszéljen a XIX. század közepén kialakuló eklektika, historizmus, neostílusok jellemző tulajdonságairól, térjen ki ezek időbeli, illetve térbeli variációira!**

**Foglalja össze az európai szőnyegkészítés történetét, és mutassa be jellegzetes típusait a XVI–XX. században!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- Az eklektika és a historizmus jelentése, hatásuk a bútorművészetben
- A neostílusok időbeli és országonkénti megjelenése, jellemzőik
- A világkiállítások jelentősége
- A korszak építészete és bútorvilága közti kapcsolat
- Az európai szőnyegkészítés története, központjai
- A spanyol, francia és angol szőnyegek sajátosságai: anyaga, technikája, mintakincse
- A gépi szőnyegkészítés kezdetének kora

- 6. Beszéljen a XIX. század elején bekövetkezett technikai változások, a gépi termelés terjedésének hatásáról, illetve az ezzel szemben kialakuló hagyományos kézműves mozgalmakról, mint pl. az Arts and Crafts!**

**Beszéljen a szövött szőnyegek csoportosításáról régióként és szövés technikák szerint!**

**Soroljon fel tűzveszélyforrásokat, tűzveszélyes anyagokat egy galériában, és határozza meg, milyen tűzoltó készülék alkalmazható ezek tüzésének oltására!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A gépi termelés hatása a korszak bútorgyártására
- A hajlított bútorgyártás technikája, kialakításának jelentősége
- M. Thonet szerepe, hatása a bútorművészet fejlődésére
- A művészeti kiállítások szerepe, jelentőségük
- Az iparművészeti mozgalmak hatása; az Arts and Crafts mozgalom szerepe
- A régióként alkalmazott szövés technikák meghatározása
- A tűzveszélyforrások fajtái, tűzveszélyes anyagok, a tűzoltó készülékek típusai

**7. Mutassa be az európai szecessziós bútorművészetet, a jellemző formákat, mestereket, illetve az egyes régiók közt megfigyelhető eltéréseket!**

**Beszéljen a szövött és csomózott szőnyegek struktúraelemzéséről! Térjen ki a szőnyegtípusokra jellemző csomósűrűségekre és számításukra!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A szecessziós stílus kialakulása, jellemző irányzatai, mesterei
- A szecessziós enteriőrök jellegzetességei, bútorzata és kiegészítő tárgyai
- A szecesszió európai elterjedése, regionális eltérései, magyar sajátosságai és mesterei
- A struktúraelemzés lényege, szempontjai és szükségessége
- A nomád, falusi és városi műhely- és manufaktúraszőnyegek hozzávetőleges csomósűrűsége
- Egy szőnyeg csomósűrűségének meghatározása

**8. Foglalja össze az art deco stílus jellemzőit, kialakulását, törzsi, illetve egyiptomi előzményeit, valamint hatását Európában és Észak-Amerikában!**

**Magyarázza meg a következő, szőnyegekkel és kárpitokkal kapcsolatos kifejezéseket: hali, abras, miribota, mihrab, szaf, mafras, hasúrözés, dzsufti, kartus, rya, bokcsa, csintamáni, gobelin, aszmalik, verdúr, vagire, mina-káni, Bokhara, Adler-Kazak, arany-afgán!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- Az art deco stílus kialakulása, jellemzői, irányzatai, forma- és anyaghasználata
- Az art deco kapcsolata a törzsi, illetve az egyiptomi művészettel
- Új típusú bútorok, technikák, különleges anyaghasználat
- A megnevezett tárgyak, motívumok, technikák és kereskedelmi kifejezések magyarázata

**9. Beszéljen a XX. század elején megszülető modern törekvésekről, a Bauhaus és más művészeti iskolák, csoportok szerepéről a kor lakáskultúrájának alakulásában!**

**Foglalja össze az európai képes kárpitművészet történetét a XI–XVIII. században!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A művészeti iskolák, mozgalmak hatása a kor lakáskultúrájára
- A Bauhaus jelentősége és hatása a korszak művészetére, vezető tervezői
- A tömeggyártás és az ipari formatervezés kapcsolata, új anyagok, jelentős tervezők
- A kárpit funkciója, anyaga és technikája
- A román kori, gótikus, reneszánsz, barokk és rokokó kárpitszövés története, az egyes stílusok általános jellemzői, jellegzetes témái
- Európai kárpitszövő központok

**10. Mutassa be a II. világháború utáni modern bútorművészetet, elemezze az itáliai, skandináv, japán, amerikai bútorok sajátosságait, beszéljen az eltérésekről és a hasonlóságokról!**

**Foglalja össze az európai képes kárpitszövés történetét és megújulását a XIX-XX. században!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- Az 1945–1960 közötti időszak lakáskultúrája a kétféle társadalmi formában, anyaghasználatuk és formaalakításuk új útjai
- Az 1960–1970 közötti korszak mozgalmassága, új műanyagok használata, vezető tervezők
- Az 1970–2000 közötti időszak sokarcúsága, a fogyasztói társadalom lakáskultúrája hazánkban és külföldön
- A képes kárpit fogalma, története a XIX-XX. század közepéig
- A kárpit funkciója, jellegzetes témái, színvilága, motívumkincse a XIX. században
- A kárpit megújulása a XIX. század fordulóján, az európai szecessziós kárpitművészet
- Magyarországi kárpitszövés Németeleméren, Gödöllőn. Ferenczy Noémi művészete és követői

**11. Beszéljen a keleti hatások szerepéről az európai bútorművészetben a chinoiserie divatjától a XX. századi japán tervezőkig!**

**Foglalja össze a szőnyegkutatás történetét, és soroljon fel néhány, a legkorábbi szőnyegekkel, illetve kárpitokkal kapcsolatos irodalmi és tárgyi emléket!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A középkori stílusokban megtalálható keleti hatások ismertetése
- A rokokó chinoiserie divatjának bútorai
- Keleti tervezők és hatások a 20. század második felében
- A szőnyegkutatás története, előzményei: Stílusváltás az európai lakberendezési szokásokban, keleti szőnyegek Európában, világkiállítások
- Gyűjtőutak, múzeumi gyűjtemények kialakulása
- A szőnyeg- és kárpittörténet legfontosabb írásos forrásai, legkorábbi tárgyi emlékei: irodalom, útleírások, történeti munkák, ásatások, felfedező utak

**12. Mutassa be a fatest szerkezeti felépítését, jellemző metszeteit, a fa bútorkészítés szempontjából legfontosabb fizikai és mechanikai tulajdonságait! Sorolja fel a leggyakrabban használt fafajtákat!**

**Foglalja össze a szőnyegkultúra kialakulását és elterjedését! Csoportosítsa a szőnyeget készítési helyük (földrajzi hely, országok, kulturális környezet) szerint!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A fatest szerkezeti felépítése jellemző metszeteiken keresztül
- A fa főbb fizikai, mechanikai tulajdonságai, a fa növekedési hibái, kártevői, a fafajták csoportosítása, a bútorkészítés jellemző fafajtái
- A szőnyegkultúra kialakulásának okai, a szőnyegkészítés elterjedésének hipotézisei
- A szőnyegkészítés térségei, központjai, éghajlati tényezők, földrajzi adottságok, életmód, a szőnyegek funkciója
- A szőnyegek kulturális környezet szerinti csoportosítása és jellemzése: a nomád, félnomád és falusi szőnyegek, valamint a városi és udvari manufaktúraszőnyegek általános ismertetőjegyei: anyag, technika, méret, jellegzetes mintakincs
- A különböző kulturális környezetben készült szőnyegek eltérő funkciója



**13. Mutassa be a lap- és lemezanyag fajtákat, azok időbeli megjelenését, szerkezeti felépítését és technikai jellemzőit! Beszéljen a bútorkészítésre használt kézi és gépi szerszámokról!**

**Foglalja össze röviden a szeldzsuk és oszmán szőnyegek történetét és jellemzőit!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A fából készült lap- és lemezanyagfajták jellemzői
- Az agglomerált lap- és lemezanyagfajták ismertetése
- A kézi- és gépi szerszámok főbb csoportjai
- A XIII. századi szeldzsuk és a XV-XVI. század eleji kora oszmán szőnyegek története
- A szőnyegek sajátosságai: anyag, technika, méret, mintakincs, funkció, készítési hely szerint
- A legfontosabb XV-XVI. század eleji oszmán-török szőnyegtípusok, jellegzetességeik
- A XVI-XVIII. századi klasszikus oszmán-török szőnyegek története, különös tekintettel magyarországi előfordulásukra
- A klasszikus oszmán-török szőnyegtípusok és sajátosságaik: anyag, technika, méret, mintakincs, funkció és készítési hely alapján
- A XIX-XX. századi oszmán-török szőnyegkészítés története, a legfontosabb szőnyegtípusok és jellegzetességeik: nomád, falusi, városi manufaktúraszőnyegek, exportszőnyegek
- A legfontosabb szőnyegtípusok anyag, díszítmény és funkció szerinti csoportosítása

**14. Mutassa be a bútorkészítés során használt szerkezeti kötésfajták főbb csoportjait, azok időbeli megjelenését! Beszéljen az ácsolt és a keretbetétes szerkezet különbözőségéről!**

**Foglalja össze a Szafavida-kori és a Qádzsár-kori iráni szőnyegek történetét, legfontosabb típusait és jellemzőit!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A szerkezeti fakötések csoportosítása
- A fakötések időbeli változása a technikai fejlődés hatására
- Az ácsolt és a keretbetétes szerkezet lényege, különbözőségük
- Az iráni szőnyegek története és fejlődése a XVI-XVIII. században, szafavida-szőnyegtípusok, csoportosításuk szempontjai, világhírű szőnyegek
- A szőnyegek sajátosságai: anyag, technika, méret, mintakincs, funkció, valamint készítésük helye és ideje szerint
- A Qádzsár-kori (1795–1925) iráni szőnyegkészítés története, az iráni szőnyegkészítés fejlődése a XVIII. századi mélypont után, új szőnyegkészítő központok, nyugati exportra készülő gyári szőnyegek
- A szőnyegek sajátosságai: anyag, technika, méret, mintakincs, funkció, valamint készítésük helye és ideje szerint

**15. Sorolja fel a furnérfajtákat, jellemző méreteiket, előállítási módjaikat, használatuk időbeliségét! Mutassa be a berakások és az intarziakészítés fajtáit, módszereit, használatos anyagait!**

**Beszéljen a nyugat-turkesztáni és az afgán szőnyegekről!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A furnérfajták ismertetése, jellemző méreteik, előállítási /vágási/ módok
- A furnérfajtákhoz kapcsolódó előállítási módok időbeli megjelenése
- A berakások fajtái, elkészítésük technikai jellemzői, felhasznált anyagfajták
- A nyugat-turkesztáni (türkmén) és afgán szőnyegek általános jellemzése anyag, szín, technika és mintakincs alapján
- A nomád szőnyegtípusok csoportosítása funkció szerint
- A türkmén szőnyegcsoportok jellegzetes göl-mintái

**16. Mutassa be a bútordíszítésre használt technikákat és azok főbb jellegzetességeit!  
Beszéljen a fafaragás és a faesztergályozás bútordíszítési szerepéről, technikájáról!**

**Foglalja össze a kelet-turkesztáni, valamint a kínai és tibeti szőnyegek jellemzőit,  
és részletezze típusait!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A bútordíszítések fajtái, elkészítésük technikájának jellemzői
- Az egyes technikák használata a stílustörténetben
- A fafaragás és a faesztergályozás szerepe a bútordíszítésekben, technikáik
- A kelet-turkesztáni, kínai és tibeti szőnyegek története és jellemzői: a szőnyegek anyaga, színezése és készítési technikája
- Jellegzetes szőnyegtípusok, egyházi és világi funkciójú szőnyegek
- Mintakincs (vallási jelképek, állat- és növényábrázolások stb.)

**17. Mutassa be a faiparban használt ragasztóanyagok főbb csoportjait, beszéljen a glutinenyves furnerragasztás munkafázisairól, valamint sorolja fel a bútorfelületek pácolásának anyagait!**

**Foglalja össze a kaukázusi, indiai és pakisztáni szőnyegek történetét és sajátosságait!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A ragasztóanyag fogalma, lefolyása, főbb csoportjai
- A glutinenyves furnérozás technikája
- A fa pácolásának célja, anyagai, fajtái, technikája
- A festés-mázolás anyagai, technikája, illetve az aranyozás fajtái, technikája
- A kaukázusi szőnyegek története a XIX. század elejétől a XX. század első feléig, megjelenésük az európai kereskedelemben; szőnyegtípusok csoportosítása régiók és funkció szerint, a szőnyegek sajátosságai: anyag, technika, szín és mintakincs alapján
- Az indiai és pakisztáni szőnyegek története a XVI–XX. században; az indiai szőnyegek sajátosságai: anyag, technika, mintakincs, funkció, készítési hely alapján, a XVI-XVII. századi indiai és iráni szőnyegek közti hasonlóságok és különbségek, a pakisztáni szőnyegek jellemzői

**18. Sorolja fel a bútorok felületkezelésének módszereit, használatos anyagait, technikáját! Beszéljen a sellakos politúrozás használati időszakáról és munkafázisairól!**

**Foglalja össze a legfontosabb XIX. századi balkáni, erdélyi és bánáti szövött szőnyegek jellemzőit, továbbá a csomózott szőnyegkészítés történetét Magyarországon a XIX. század végétől a XX. század közepéig!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A bútorok felületkezelésének célja, csoportosítása
- A filmképző anyagok fajtái, felhordási technikái, eszközei
- A sellakos politúrozás alkalmazása, elkészítésének technikai fázisai
- A balkáni, erdélyi és bánáti szövött kilim szőnyegek jellemzői: technika, színezés, motívumkincs
- A hazai háziipari mozgalom és a szőnyeggyártás története a XIX. század végétől a XX. század közepéig; a bánáti háziipari mozgalom, a nagybecskereki szőnyeggyár, a gödöllői művésztelep, magyar szecessziós és art deco szőnyegek és tervezőik, a békésszentandrás szőnyegüzem, Manus-szőnyegek, Kiss Béla-szőnyegek

**19. Foglalja össze a kárpitozás történetét az európai lakáskultúrában és bútorművészetben, mutassa be a kárpitozáshoz használt anyagokat, kivitelezési módszereket! Beszéljen a spirálrugós kárpitozás technológiájáról!**

**Beszéljen a szőnyegek és falikárpitok gondozásáról, restaurálásáról és tisztításáról, valamint értékeléséről, az értékelést befolyásoló jellegzetes hibák felismeréséről!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- A kárpitozáshoz használt alap- és segédanyagok főbb csoportjai
- A különböző kárpitozási technikák ismertetése
- A spirálrugós kárpitozás elkészítésének munkafázisai
- A szőnyegek és kárpitok fizikai, kémiai és biológiai kártevők elleni védelmének ideális környezeti feltételei; biztonságvédelmi szempontok
- A kereskedelmi javítás, a múzeumi konzerválás és a restaurálás közötti különbség
- A mechanikai és kémiai tisztítás lehetőségei és következményei
- A szőnyegek és falikárpitok értékét befolyásoló esztétikai és fizikai tényezők

**20. Beszéljen az ergonómia szerepéről, és mutassa be a főbb bútorfajták jellemző méreteit, valamint változásukat a stíluskorszakokban!**

**Magyarázza el, milyen áfa- és vámelőírások vonatkoznak egy régiségnek számító szőnyeg importjával kapcsolatban!**

**Kulcsszavak, fogalmak:**

- Az ergonómia szerepe, jelentősége
- A főbb bútortípusok jellemző méretei
- A stílustörténet során bekövetkezett jelentősebb méretváltozások
- A régiségek, műtárgyak behozatala
- Kulturális javak, a 97. árucsoport vám- és áfamentessége
- A belföldi műtárgy-kereskedelem áfája



Szakképesítés: 52 341 01 Becsüs

Szóbeli vizsgatevékenység

D) A vizsgafeladat megnevezése: Az iparművészet (bútor, szőnyeg) története

## ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....  
dátum

.....  
aláírás